

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Оркестрові інструменти»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФАХ**

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Спеціалізація «Оркестрові струнні інструменти»

Дніпро, 2019

Назва секції	«Скрипка»	«Скрипка\альт»
Викладачі	Кузіков Віктор Миколайович, Осєнєва Ірина Олексіївна, Цацин Костянтин Андрійович, Шамраєв Олександр Олексійович	Крамчанінова Кароліна Гєннадіївна, Ларічева Ірина Олегівна.
Посада	Кузіков В.М. - доцент кафедри «Оркестрові інструменти». Всі інші - викладач кафедри «Оркестрові інструменти»	старший викладач кафедри «Оркестрові інструменти»
Науковий ступінь, наукове/почесне звання	Кузіков В.М. - доцент	
Контактний телефон	+380 67 776 3852	+380 98 310 2284
Електронна адреса	bushel07@ukr.net	bushel07@ukr.net
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри
Назва секції	«Віолончель»	«Віолончель\котрабас»
Викладачі	Яценко Валентина Всеволодівна	Луценко Ольга Олексіївна
Науковий ступінь, наукове/почесне звання		
Посада	старший викладач кафедри «Оркестрові інструменти»	завідувач кафедри «Оркестрові інструменти»
Контактний телефон	+380 95 92 45977	+380 67 776 3852
Електронна адреса	yavalentinacello@gmail.com	bushel07@ukr.net
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри

АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Фах» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 «музичне мистецтво». Програмою навчальної дисципліни «ФАХ» передбачено опанування техніки володіння інструментом, створення власної інтерпретації, виконавчий аналіз творів, планування творчого процесу.

Рік (курс) підготовки: I – IV. Семестри: 1 – 8	
Кількість кредитів ECTS: 20 (600 годин)	
Кількість змістових модулів: 16	
Вид заняття:	Кількість годин:
індивідуальні	310
самостійна робота	290
Кількість тижневих годин:	2

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «ФАХ» - підготовка студента до концертно-творчої діяльності в академічній культурно-мистецькій сфері, а також виховання найякісніших виконавських навичок у володінні професійними струнними інструментами.

Завдання дисципліни – опанування студентами-інструменталістами високим рівнем професійних навичок гри на академічних струнних інструментах.

Знати:

- знати щонайбільший перелік академічного репертуару з відповідної інструментальної спеціалізації;
- знати характерні властивості виконавсько-технологічного процесу гри на академічних струнних інструментах;
- вміти виконувати на високопрофесійному рівні сольні твори різних стилів та жанрів для академічних струнних інструментів;
- вміти запроваджувати різноманітні творчі форми концертно-виконавської діяльності;

Вміти:

- вміти виявити особливості образного змісту твору, його драматургії, стильової та жанрової приналежності;
- вміти планувати та впроваджувати творчий процес роботи над музичним твором;
- вміти визначати та якісно використовувати відповідні засоби музичної виразності (динаміку, штрихи, артикуляцію, темпоритм та ін.);

Володіти:

- володіти навичками психофізіологічної саморегуляції під час проведення концертних заходів;
- володіти принципами складання різноманітного концертно-виконавського репертуару.

Компетентності

Компетентності, якими повинен оволодіти студент у результаті вивчення дисципліни:

- Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості;
- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу;
- Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті (сольного співу), оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого співу/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів;
- Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками;
- Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик;
- Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі творчої діяльності по створенню, інтерпретації, аранжуванню, перекладу музики, звукорежисерської практики обробки звуку;
- Здатність здійснювати диригентську діяльність на базі професійних знань та навичок керівництва музичним колективом, репетиційної роботи та концертних виступів;
- Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у музикознавчій, виконавській, диригентській, композиторській, педагогічній діяльності;
- Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва в музикознавчій, виконавській, диригентській, композиторській, педагогічній діяльності;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності виконавця / музикознавця / композитора/ диригента / викладача;

Результати навчання

1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
2. Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музичних стилів та репертуару.
3. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

4. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
5. Винаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору під час виконавської та диригентської діяльності, створювати художній образ за допомогою комплексу музичних виражальних засобів.
6. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
7. Володіти розумінням, практичними навичками та методикою роботи з оркестром (хором) у диригентській діяльності, базовими знаннями організаційної та творчої роботи з колективом.
8. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Методи навчання: метод художньої демонстрації та художнього ілюстрування, метод створення індивідуального репертуару, консультування, збирання інформації, анотації, моделювання, апробація виступу, метод емоційного сприйняття, метод аналізу інтерпретації музичного твору, композиційної цілісності, відчуття стилю та жанру, відповідності програмі, слухового показу (демонстраційний метод), метод пластичного інтонування, консультування метод створення композиції, метод художнього контексту, метод-ототожнення, метод роздуму про музику, метод життєвих асоціацій, метод збирання інформації, складання плану, робота з текстами, наочними засобами, метод активізації самовдосконалення музично-слухацької діяльності, постановка проблеми, метод міжпредметних зв'язків, інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод термінологічного аналізу, аналітичний метод, порівняльно-історичний метод, метод дефінітивного аналізу, метод функціонального аналізу, метод морфосемантичного аналізу, описовий метод, контекстуальний метод.

Технічне й програмне забезпечення\обладнання

Програми для аранжування, перекладу музики, звукорежисерської практики обробки звуку: Sibelius 6+, Cubase 5-8, FL Studio, Logic Pro.

Наявність аудиторій оснащених відповідними інструментами, камерних залів для здійснення концертної практики.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Структура навчальної дисципліни

I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
Поточний та підсумковий контроль							атестація

Орієнтовний репертуарний список

Технічний матеріал (гами, вправи, етюди, каприси)

Вправи і гами в подвійних нотах для альту / Сост. А. Ваксман. – М., 1957

Н. Бакланова. Етюди на складне інтонування для альту з супроводом фортепіано (ред. В. Борисовського). – М., 1970

Г. Венявський. Етюди – Каприси, ор. 10 та ор. 18. – Краків, 1972

Вибрані етюди для альту для III – IV курсів муз. училищ / Сост. – ред. Л. Гущина, Е. Стоклицька. – М., 1981

Вибрані етюди / Сост. – ред. Л. Гущина, Е. Стоклицька. – М., 1981

Б. Кампаньолі. Етюди для альту, Тв. 22. – М., 1957

А. Львов. 24 Каприси / перекл. В. Кудрявцева. – Л., 1990

Н. Палашко. 20 етюдів

П. Роде. 24 етюди / Ред. В. Борисовського, Є. Страхова. – М., 1937

М. Теріан. Шість етюдів для альту. – М., 1937

Ф. Хофмайстер. Етюди для альту

Вибрані етюди для альту / Сост. – Л., 1978

Р. Крейцер. Етюди / перекл. М. Рейтіха. – М., 1963

Твори поліфонічного складу

Й. С. Бах. Сонати та партити для скрипки соло

Е. Ізаї. 6 сонат

М. Регер. 4 сонати. Прелюдії та фуґи

І. Хандошкін. 3 сонати

Твори великої форми

С. Барбер. Концерт

В. Барток. Рапсодії №№ 1, 2. Концерти №№ 1, 2

В. Бібик. Концерт

Ж. Бізе. Фантазія «Кармен» (обр. П. Сарасате, Б. Ваксмана)

Л. Бетховен. Концерт

А. Берг. Концерт

І. Брамс. Концерт

М. Брух. Концерти №№ 1, 2. Шотландська фантазія

Г. Венявський. Концерти №№ 1, 2. Фантазія «Фауст». «Спогади про Москву».

Варіації на оригінальну тему

А. В'єтан. Концерти № 1, 2, 4, 5

О. Глазунов. Концерт

К.Гольдмарк. Концерт
А.Дворжак. Концерт
Е.Ельгар. Концерт
Г.Ернст. Концерти «Остання троянда літа»
Д.Клебанов. Концерт
В.Косенко. Концерт
Е.Лало. Іспанська симфонія
М.Лисенко. Українська рапсодія. Фантазія на дві українські пісні
Л.Марков. Варіації на тему Паганіні
Ю.Мейтус. Варіації на українську тему
Ф.Мендельсон. Концерт мі мінор
В.А.Моцарт Концерт №№ 1-7
Н.Паганіні. Концерти №№ 1-3. «Прекрасна мельничиха». «Мойсей»,
«Наполеон»
С.Прокоф'єв. Концерти № 1-2
М.Равель. Циганська рапсодія
М.Римський-Корсаков. Фантазія на теми з оп. «Золотий півник»
П.Сарасате. Фантазія на теми з оп. Ш.. Гуно «Фауст»
К.Сен-Санс. Концерт № 3
Я.Сібеліус. Концерт
М.Скорик. Концерти Концерти №№ 1, 2, 7
І.Стравінський. Концерт
С.Танєєв. Концерт сюїта
Дж.Тартіні. Соната «Покинута Дідона». Соната «Диявольські трелі»
П.Хіндеміт. Камерна музика № 4
А.Хачатурян. Концерт. Концертна рапсодія
П.Чайковський. Концерт
К.Шимановський. Концерти №№ 1-2
Д.Шостакович. Концерти №№ 1-2
Л.Шпор. Концерти №№ 8-9
А.Штогаренко. Концерт
Ф.Шуберт. Концертштюк
Р.Шуман. Концерт. Фантазія (обр. Крейсlera)
Твори малої форми
Б.Барток. Румунські танці. Угорські народні співи
Е.Блох. Імпровізація
Л.Бетховен. Два романси
І.Брамс. Скерцо. Угорські танці
А.Баццині. Танок гномів
Б.Бріттен. Сюїта
Р.Вагнер. Листок з альбому
Г.Венявський. Скрецо-тарантела. Легенда. Полонез ре мажор. Полонез ля
мінор. Каприс ля мінор.
А.В'єтан. Балада та полонез. Рондіно. Фантазія-каприс
А.Дворжак. Романс. Слов'янські танці. Романтичні п'єси. Мазурка

К.Дебюссі. Пантоміма. Місячне світло. П'єро. Мрії Пасп'є. Дівчина з волоссям кольору льону. Серенада ляльки. Менует. Арабеска Фантоми. Романтичний вальс
К.Домінчен. Поема. Скерцо
О.Зноско-Боровський. Східний танець. Гумореска. Коломийка. Нічні Каракуми. Пісня. Романс
Ж.Ібер. Маленький біленький ослик
Б.Ізаї. Мазурка № 3. Елегійна поема
Д.Кабалевський. Імпровізація. Рондо
І.Карабиць. Музика
В.Косенко. Мрії
Л.Колодуб. Ескиз у молдавському стилі
Ф.Крейслер. Китайський тамбурин. Віденське каприччо. Синкопи. Романс. Пастухів мадригал. Циганка. Марш іграшкових солдатиків. Канцонетта. Маленький віденський марш. Циганське каприччо. Романтична колискова. Каватина. Малагуенья. Серенада полішинелю. Транскрипції та п'єси у стилі старовинних композиторів
М.Лисенко. Романс. Елегія. Елегійне каприччо
Д.Мійо. Бразильські танці
Ф.Мендельсон. На крилах пісні. Пісня без слів. Скерцо
Ю.Мейтус. Поема. Ноктюрн. Алегро
В.Моцарт. Рондо до мажор. Рондо соль мажор
Х.Нін. Пісні Іспанії
Н.Паганіні. Кантабіле. Вічний рух до мажор. Вічний рух ля мажор
С.Прокоф'єв. П'ять мелодій
С.Рахманінов. Вокаліз. Романс ре мінор. Романс «Квітень». Прелюд
М.Равель. Вибрані п'єси
М.Римський-Корсаков. Політ джмеля
Л.Ревуцький. Інтермецо
П.Сарасате. Малагуенья. Хабанера. Андалузський романс. Цапатеадо. Інтродукція та тарантела. Циганські наспіви. Баське каприччо.
І.Сук. Апасіонато. Пісня кохання
К.Сен-Санс. Інтродукція та рондо-каприччіозо. Хаванез. Етюд у формі вальсу (обр. Е. Ізаї)
М.Скорик. Каприс для скрипки соло. Іспанський танок. Мелодія. Скерцо
І.Стравінський. Російська пісня з оп. «Марва». Скерцо з балету «Жар-птиця», Російський танок з балету «Петрушка»
М.Скорульський. Ларго
Я.Степовий. Прелюд
О.Скрябін, Ж.Сігетті. Етюд
М.Фалья. Іспанський танок
Г.Форе. Пробудження
А.Хачатурян. Танець Танок німф. Танок Егіни. Пісня-поема. Танок з шаблями

П. Чайковський. Меланхолійна серенада. Вальс-скерцо. Роздум. Мелодія. Скерцо. Гумореска. Пісня без слів. Скрипкове соло з балету «Спляча красуня»

К. Шимановський. Пісня Роксани з оп. «Король Роджер». Ноктюрн. Тарантела

В. Шер. Скерцо

Ф. Шопен. Ноктюрн (обр. К. Родіонова, А. Вільгельмі). Чотири ноктюрни (обр. П. Сарасете)

Е. Шоссон. Поема

Д. Шостакович. Полька з балету «Золотий вік» (обр. Грюнесса)

Ф. Шуберт. Рондо ре мажор. Рондо ля мажор

А. Штогаренко, Д. Клебанов. Пісня. Концертіно

Р. Щедрін. Балалайка. Маленьке адажіо. Танок жартівників. Наслідування Альбеніса. Гумореска

Дуети, ансамблі

Б. Барток. 44 дуети для двох скрипок

Й. С. Бах, Й. Брамс. Престо для двох скрипок

Д. Боттезіні. Концертний дует для скрипки та контрабасу

Й. Брамс. Подвійний концерт. Потрійний концерт

Г. Гендель. Пасакалія для скрипки і альту (орб. І. Хальворсена). Чакона для скрипки і альту

С. Прокоф'єв. Соната для двох скрипок

Орієнтовний репертуарний список з класу альту

Гами, вправи

Г. Безруков, К. Ознобіщев. Гами і арпеджіо для альту. – М., 1974

Вибрані вправи для альту / Сост. Л. Гущина. – М., 1989

Вправи і гами в подвійних нотах для альту / Ред.-сост. А. Ваксман. – М., 1957

Вправи і гами для альту / Сост. А. Ваксман. – М., 1952

Г. Шрадїк. Школа скрипкової техніки. – М., 1978. Ч. I.

Етюди

Н. Бакланова. Етюди на складне інтонування для альту з супроводом фортепіано / Ред. В. Борисовського. – М., 1970

Г. Безруков, К. Ознобіщев. Основа техніки гри на альті. – М., 1973

А. Бруні. Школа гри на альті / Ред. В. Борисовського. – М., 1946

Вибрані етюди для альту / Ред. – сост. Л. Гущина, Е. Стоклицька М., 1990. Вип. I

Вибрані етюди для альту для III-IV курсів муз. училищ / Сост. – ред. Л. Гущина, Е. Стоклицька. – М., 1981

Вибрані етюди для альту / Сост. – Л., 1978

Б. Кампаньолі. Етюди для альту, Тв. 22. – М., 1957

Р. Крейцер. Етюди / перекл. М. Рейтіха. – М., 1963

А. Львів 24 Каприси / перекл. В. Кудрявцева. – Л., 1990

Б. Кампаньолі. Каприси для альту, соч. 22. – М., 1957

Р. Крейцер. Етюди / перекл. М. Рейтіха. – М., 1963

Н.Палашко. 24 мелодійних етюдів середньої труднощі, соч. 77 / Ред. Є. Страхова. – М., 1951

П.Роде. 24 Каприси / Ред. В. Борисовського, Є. Страхова. – М., 1937

М.Теріан. Шість етюдів для альту. – М., 1937

Ф.Хофмайстер. Етюдів для альту.

Твори великої форми

Б.Антюфєєв. Тв. 45. Концерт № 1

Е.Арістакєсян. Концерт (ред. партії альту М. Теріана)

П. Базелер. Тв. 114. Сюїта (перекл. К. Ознобіщева)

А.Бакс. Соната G-Dur, Фантазія, Соната-фантазія для альту і арфи

І. Х. Бах. Концерт c-moll (ред. В. Борисовського)

І. С. Бах. Три сонати для альту та фортепіано (ред. партії альту Г. Талаліяна)

К.Ф. Е. Бах. Концерт D-Dur (ред. Ф. Дружиніна), Соната D-Dur (перекл. Ю. Крамарова)

Б.Барток. Концерт (ред. партії альту Є. Страхова)

Я.Бенда. Концерт

В.Богданов-Березовський. Соната

Л.Боккеріні. Соната c-moll

Дж.Бонончіні. Соната № 1 (перекл. Ю. Крамарова)

В.Блок. Соната «Монологи для альту соло»

Е.Блох. Сюїти: № № 1, 2

Й.Брамс. Тв. 120. Сонати: № № 1, 2

Д.Бортнянський. Сонатне алегро (вільна обр. В. Борисовського)

Г. Бунін. Тв. 22. Концерт, Тв. 26. Соната

В.Буцко. Соната для альту та фортепіано

С.Василенко. Соната

Я.Вангал. Концерт C-Dur

Я.Вангал. Соната Es-Dur (обр. К. Ознобіщева)

А.Веприк. Тв. 11. Рапсодія (ред. партії альту В. Борисовського)

А.Верстовський. «Варіації на дві теми» (обр. В. Борисовський)

А.Вівальді. Концерт (вільна обр. В. Борисовського)

Т.Віталі. Чакона

А.Вінклер. Тв. 10. Соната

Й. Гайдн Концерт Соль мажор (обр. Є. Страхова)

Г.Гамбург . Концерт

А.Гедіке. Тв. 10. Соната № 1 (обр. В. Борисовського та М. Рейтіха)

Г.Гендель Сонати: № 2, 3 (перекл. М. Рейтіха та Г. Зінгер), № 6 (перекл. Є. Страхова); Соната g-moll для Віоли да гамба; Концерт h-moll

І. Генішта. Тв. 9. Соната (обр. В. Борисовського)

А.Глазунов. Тв. 107. Концерт (обр. І. Сафонова)

М.Глінка. Незакінчена соната (ред. і закінчення другої частини В. Борисовського)

Є.Голубєв. Концерт

Д.Давід. Концерт

Б.Дваріонас. Варіації (концертна обр. В. Борисовського)

К. Діттерсдорф. Концерт F-Dur
Г. Кіркор. Концертна фантазія
А. Козловський. Соната
І. Красильніков. Соната для альту соло
В. Крюков. Тв. 15. Соната
Р. Леденьов. Концерт-поема
М. Маре. Фолія (перекл. Г. Талаляна)
Б. Марчелло. Соната F-Dur (перекл. А. Сосін)
В. Масюк. Соната
Ф. Мендельсон. Соната (ред. партії альту М. Грінберг)
В. Моцарт Концерт для кларнета з оркестром (обр. для альту Є. Страхова),
Концерт № 3 для валторни (обр. Є. Страхова), Тема з варіаціями (обр. Т.
Целеського)
П. Нардіні. Соната f-moll (ред. партії альту Є. Страхова)
А. Онегер. Соната (ред. партії альту Ф. Дружиніна)
У. Пістон. Концерт
А. Рола. Концерт
А. Рубінштейн. Тв. 49. Соната (ред. М. Рейтіха)
Ф. Руст Соната для альту і цифрованого басу (обр. В. Борисовського)
С. Слонимський. Сюїта
К. Стаміц. Концерт № 1 (концертна обр. і каденції В. Борисовського)
Ян Стаміц. Соната G-Dur (обр. В. Борисовського)
Л. Степанов. Соната. Дитяча сюїта
Д. Фінко. Соната для альту та фортепіано
Г. Фрід. Концерт, Соната для альту та фортепіано
С. Форсайт. Концерт (ред. партії альту Є. Страхова)
А. Хачатурян. Соната-пісня для альту соло
К. Хібер. Тв. 4. Соната для альту соло, Соната для альту та фортепіано
К. Хаммер. Соната № 4 (ред. Б. Палшкова), соната № 3 (перекл. К. Мейер)
І. Хандошкін. Концерт C-Dur (перекл. для альту та ред. І. Ямпольського,
вільна обр. В. Борисовського), Варіації на російську пісню «То втрачаю, що
люблю» (вільна обр. В. Борисовського)
Г. Перселл. Сюїта для альту та фортепіано (перекл. М. Залеський)
Г. Телеман. Концерт
К. Цельтер. Концерт Es-Dur (вільна обр. і каденції В. Борисовського)
В. Цитовіч. Концерт. Триптих
В. Шебалін. Соната. Соната для скрипки та альту
В. Шер. Соната для альту соло
В. Ширінський. Тв. 4. Соната № 1
Д. Шостакович. Соната (перекл. В. Кубацького та Є. Страхова), Тв. 147.
Соната для альту та фортепіано
Ф. Шуберт. Соната «Арпеджіоне» (перекл. для альту Г. Талаляна)
Ф. Шуберт. Концерт
Г. Еккель. Соната (перекл. Д. Лепілова)
Р. Шуман. Адажіо та АLEGRO

А.Ешпай. Концерт

П'єси

- А.Александров. Арія (перекл. В. Борисовського)
Ф.Аміров. Елегія (вільна обр. В. Борисовського)
А.Аренскій. Тв. 36 № 11 Баркарола (перекл. Є. Страхова), Тв. 30 № 2 Серенада (перекл. Є. Страхова)
Б.Асаф'єв. Соло з балету «Кавказький полонений» (перекл. Б. Палшкова, перекл. А. Багрінцева)
Н.Бакланова. Шість етюдів-прелюдій для альту соло
Е. Ф. Бах. «Весна» (обр. В. Борисовського)
І.С.Бах. «Жига» (перекл. Є. Страхова)
І.С.Бах– А.Вівальді. Адажіо з концерту № 3 для органу (вільна обр. В. Борисовського)
Б.Барток. Багатель, Тв. 6, № 2 (обр. В. Борисовського)
Ш.Беріо. Балетна сцена, Тв. 100 (обр. Ф. Брюдкман)
В.Білій. Поема
Ж.Бізе. Інтермеццо, Адажіетто з сюїти «Арлезіанка» (перекл. В. Борисовського)
Л.Бетховен. Адажіо кантабіле (перекл. В. Борисовського), Рондо (перекл. Є. Страхова)
Я.Бенда. Граве
А.Бородін. Пляски половецьких дівчат (перекл. А. Багрінцева)
Й.Брамс. Тв. 39 № 15. Вальс (обр. В. Борисовського), Ода Сафо (перекл. Ф. Дружиніна)
П.Булахов. Баркарола (обр. для двох альтів і фортепіано А. Борисівського), Канцонетта (перекл. В. Борисовського)
К.Вебер. «Анданте і угорське рондо»
Ф.Верачіні. Ларго (перекл. Д. Лепілова)
Л.Вейнер. Тв. 40. Угорський танець
Г.Венявський. «Мрії» (ред. Г. Безрукова)
Е.Віла-Лобос. Арія з «Бразильської Бахіани» № 2 (обр. Г. Безрукова)
А.В'єтан. Елегія
В.Власов. Мелодія
Д.Гаджієв. Скерцо (перекл. М. Рейтіха)
Й.Гайдн. Менует (обр. В. Борисовського)
Г.Гамбург. Наспів № 2
Г.Гендель. Арія, Сіціліана, Ларгетто (перекл. Є. Страхова)
І.Гесслер. Елегія (обр. В. Борисовського)
А.Глазунов. Соч. 24. Мрії (обр. В. Борисовського)
А.Глазунов. «Іспанська серенада», Тв. 70 (перекл. Є. Страхова)
М.Глінка. Баркаролла, Мазурка, Ноктюрн, Дитяча полька, (обр. В. Борисовського)
Р.Глієра. Соч. 31 № 6. Вальс (перекл. Є. Страхова), Тв. 35 № 10 Ноктюрн, Тв. 45 № 2 Вальс (перекл. В. Борисовського)
К.Глюк. Гавот (обр. В. Борисовського)

Е.Гранадос Інтермеццо (обр. В. Борисовського)
А.Грибоедов Вальс (обр. В. Борисовського)
Е. Гріг. Листок з альбому, Тв. 47 № 2 (перекл. Г. Безрукова)
Е.Гріг Тв. 38 № 6. Елегія, Тв. 43 № 5. Поема, Тв. 68. Вечір у горах (перекл. Ф. Дружиніна), Пісня Сольвейг (обр. В. Борисовського), Листок з альбому (перекл. Г. Безрукова)
Л.Гурильов Полька-Мазурка (обр. Є. Страхова)
І.Гуммель Фантазія
А.Даргомижський Елегія (обр. В. Борисовського)
К.Дебюссі. Дівчина з волоссям кольору льону, У човні, Місячне світло (обр. В. Борисовського), Менует, Повільний вальс, Дивний вечір, Вереск та Менестрелі (обр. і перекл. Є. Страхова)
Дж. Енеску. Концертна п'єса
Г.Зітт. Тарантела
А.Єсаулов. Меланхолічний вальс (обр. В. Борисовського)
Ж.Ібер. Маленький біленький ослик (обр. М. Рейтіха)
М.Іполитов – Іванов. Іспанська серенада
Д.Кабалевський. Імпровізація
К.Кара. Адажіо та Китайський танець з балету «Сім красунь» (концертна обр. В. Борисовського)
Ш.Каллош. Три річеркара для альту соло
Г.Кіркор. Ноктюрн і Рондо (ред. Г. Талаляна)
Г.Кіркор. Рондо (ред. Г. Талаляна)
З.Кодай. Адажіо
В.Ковальов. Поема (ред. Г. Талаляна)
З.Компанеєць. Поема-монолог (ред. партії альту В. Борисовського)
А.Крейн. Тв. 2 а. Пролог
В.Крюков. Тв. 13. Елегія, Новела, Тв. 20, Павана
З.Левіна. Поема
Ф.Лист Два сонета Петраркі: № № 47, 104 (концертна обр. Є. Страхова), Романс, Ноктюрн, Поема, Прощання, Сонет Петраркі № 123 (концертна обр. В. Борисовського)
А.Лядов. Тв. 11 № 1. Прелюдія (обр. В. Борисовського), Тв. 57 № 1. Прелюд, Мазурка, Вальс (обр. Є. Страхова)
Б.Лятошинський. Ноктюрн, Скерцино
О.Львів. Народна мелодія, Каприс (перекл. Г. Безрукова)
Ж.Масне. Елегія (обр. В. Борисовського)
Я.Мединь. Вальс
Ф.Мендельсон. Весняна пісня, Осіння пісня (обр. В. Борисовського)
Д. Мійо. «Чотири портрети»
А.Монасіпов. Романс
В.А.Моцарт. Анданте (перекл. Ф. Дружиніна)
В.А.Моцарт. Тема з варіаціями (перекл. М. Шалвеського)
Н.Мясковській. Кінець казки (обр. В. Борисовського)
В.Одоєвський. Вальс (обр. В. Борисовського)

С.Орфєєв. Романс
Н.Паганіні. Тема з варіаціями
С.Прокоф'єв. П'єси з балету «Ромео і Джульєтта»: «Вступ», «Вулиця прокидається», «Сцена у балкона» (концертна обр. В. Борисовського)
С.Прокоф'єв. Тв. 52 № 4. Скерціно (перекл. К. Ознобіцева), Тв. 64. Танець дівчат з ліліями з балету «Ромео і Джульєтта» (перекл. Є. Страхова), Джульєта дівчинка, Менует («З'їзд гостей»), Танок лицарів, У патера Лоренцо (концертна обр. В. Борисовського), колискова з ораторії «На сторожі миру», Кішка з симфонічної казки «Петя і Вовк» (обр. В. Борисовського), Вибрані п'єси (12 п'єс)
Ф.Пуленк. Експромт (обр. Г. Безрукова)
М.Равель. Пavana, П'єса у формі хабанери (перекл. В. Борисовського)
С.Рахманінов. Тв. 24 № 4. Прелюдія (обр. В. Борисовського), Тв. 34 № 14. Вокаліз, Тв. 3: № 3. Мелодія, № 5. Серенада (перекл. А. Багрінцева)
С.Рахманінов. Елегія, Тв. 3, № 1 (перекл. Є. Страхова)
М. Рєгер. Романс
Н.Римский-Корсаков. Політ джмеля, «Пляска скоморохов», Арія Шемаханської цариці (обр. Є. Страхова), Пєснь Індійського гостя (обр. В. Борисовського)
Н.Римский-Корсаков. «Пєсня и танец скоморохов» з опери «Садко» (обр. Є. Страхова)
А.Ролла. Концертний етюд (вільна обр. В. Борисовського)
Дж.Россіні. Скерцо (обр. В. Борисовського)
С.Слонимський. Дві п'єси
Л.Степанов. Вокаліз (перекл. Е. Страхова), Поєма
Г.Сидельніков. Концертна каденція для альту соло
К.Сіндінг. Престо, Тв. 10 (перекл. М. Рейтіха)
А.Скрябін. Тв. 9 № 1 Прелюдія
І.Стравінський. Пастораль (перелож. В. Борисівський), Елегія (перекладання для альту соло В. Борисовський)
Н.Титов. Романс (обр. В. Борисовського)
Ф.Фаркаш. Румунські народні танці
П.Фіокко. Алегро (обр. Д. Лєпілова)
Г.Форе. Пробудження (обр. В. Борисовського)
Дж. Фрескобальді. Токката
Г.Фрід. Шість п'єс для альту та фортепіано
А.Хачатурян. Вальс (концертна обр. Для двох альтів та фортепіано В. Борисовського)
П.Хіндеміт. «Размышление»
С.Цинцадзе. Романс. Хорумі (ред. Г. Талаляна)
П.Чайковський. Пісня без слів, Тв. 2 № 3 (обр. Є. Страхова), Ноктюрн, Тв. 19, № 4, «Пролісок», соч. 37, № 4 (обр. В. Борисовського)
Шопен Ф. Тв. 25 № 2. Етюд, Тв. 28 № 4. Прелюд, Тв. 34 № 2 Вальс (обр. В. Борисовського), Тв. 62 № 2. Вальс, Тв. 67 № 4. Мазурка (перекл. Є. Страхова), Ноктюрн (перекл. Ф. Дружиніна)

Д.Шостакович. П'єси з музики до кінофільму «Овод»: Увертюра, Романс, Контрданс, Вальс-шарманка, Ноктюрн, Галоп (обр. В. Борисовського), Адажіо, Весняний вальс (концертна обр. В. Борисовського)
Ф.Шуберт. Тв 9. Два вальсу, Серенада (перекл. Є. Страхова)
Р.Шуман. Соч. 15 № 7 Мрії (перекл. Г. Безрукова), Тв. 85 № 12 Вечірня пісня (обр. В. Борисовського) , Тв 9. Два вальси, Тв. 90 № 3. Експромт, Скерцо, «Пчелка» (обр. В. Борисовського)
Р.Щедрин. «В наслідування Альбенісу» (перекл. В. Скибін)
Юзо Тояма. «Пісня птиці» (перекл. Г. Безрукова)
А.Яньшинов. «Прялка» (обр. Є. Страхова та Н. Соколова)

Орієнтовний репертуарний список з класу віолончелі

Твори великої форми

Сюїти, сонати соло

І.С.Бах. Сюїта №1-6
С.Вайнберг. Соната
Е.Ізаї. Соната
З.Кодай. Соната
М.Регер. 3 сюїти соло
П.Хіндеміт. Соната
Б.Чайковський. Сюїта

Сюїти, сонати для віолончелі і фортепіано

А.Аріості. Соната (ред. С.Кальянова)
Ж.Бар'єр. Соната (ред. С.Кальянова)
Ж.Бреваль. Соната
А.Боккеріні. Соната
Д.Валентіні. Соната
К.Вебер. Соната
Г.Гендель. Сонати g-moll, F-dur
Й.Гайдн. Соната
Г.Кассадо. Соната
А.Капорале. Соната
П.Локателлі. Соната
Е.Лейє. Соната
П.Нардіні. Соната (ред. С.Кальянова)
Б.Сечкін. Сюїта «Естонські враження»
К.Тессаріні. Соната
М. де Фалья. Іспанська сюїта
Ф.Франкер. Соната

Концерти та балади

І.С.Бах. Концерт
Ф.Е.Бах. Концерт
Й.Х.Бах. Концерт
С.Барбер. Концерт
Л.Бетховен. Потрійний концерт

Й.Брамс. Подвійний концерт
Л.Боккеріні. Концерти B-dur, D-dur, C-dur
Б.Бріттен. Концерт-симфонія
А.Бабаджанян. Концерт
А.Вівальді. Концерти G-dur, C-dur, D-dur, g-moll
А.Владигеров. Концертна фантазія
Й.Гайдн. Концерти C-dur, D-dur
Г.Гендель. Концерт h-moll
Р.Глієр. Концерт
А.Дворжак. Концерт h-moll
Ж.Дюпор. Концерт e-moll
К.Давидов. Концерти №1-4, концертне алегро
А.Жоліве. Концерт
В.Золотарьов. Концерт
Я.Іванов. Концерт
Д.Кабалевський. Концерти №1-2
Ю.Крейн. Концерт
Е.Лало. Концерт
В.Моцарт. Концерт
Д.Мійо. Концерт
М.М'яковський. Концерт (ред. С.Кнушевицького)
А.Онеггер. Концерт
С.Прокоф'єв. Симфонія-концерт. Концертіно. Баллада
А.Піатті. Концерт (ред.. С.Кальянова)
К.Сен-Санс. Концерт
А.Соге. Концерт
Й.Сук. Балада
П.Хіндеміт. Концерт
Д.Тартіні. Концерт
Т.Хренніков. Концерт
Б.Чайковський. Концерт
А.Хачатурян. Концерт-рапсодія. Концерт
С.Цинцадзе. Концерт
Д.Шостакович. Концерти №1-2
Р.Шуман. Концерт
Е.Елгар. Концерт

Камерні сонати

С.Барбер. Соната
І.С.Бах. 3 сонати
Л.Бетховен. 5 сонат
Б.Бріттен. Соната
Й.Брамс. Сонати e-moll, D-dur
С.Вайнберг. Соната
Е.Григ. Соната
К.Дебюссі. Соната

Д.Кабалевський. Соната
Е.Капп. Соната
Ю.Крейн. Соната-фантазія
Ю.Левітін. Соната
М.М'яковський. Сонати D-dur, a-moll
Ф.Мендельсон. Сонати
Б.Мартіну. Соната
Е.Мірзоян. Соната
С.Прокоф'єв. Соната
С.Рахманінов. Соната
І.Стравінський. Італійська сюїта
П.Хіндеміт. Соната
К.Хачатурян. Соната
Б.Чайковський. Соната
Ф.Шуберт. Соната
В.Шебалін. Соната
Ф.Шопен. Соната
Р.Штраус. Соната
Д.Шостакович. Соната
А.Штогаренко. Соната

Варіації

Л.Бетховен. Варіації Es-dur
А.Вієльгорський. Тема з вібраціями (ред. Л.Гінзбурга)
А.Динов. Варіації на тему Генделя
А.Кореллі. Фолія (обр. Б.Доброхотова)
Ф.Мендельсон. Варіації
Б.Мартинеску. Варіації на словацьку тему
М.Маре. Фолія
О.Респігі. Тема з варіаціями
П.Чайковський. Варіації на тему рококо

Твори малої форми

А.Аббасов. Поема
О.Александров. Арія
І.Альбеніс. Малагуенья. Кордова (обр. Г.Пеккера)
Б.Асаф'єв. Соло з балету «Бахчисарайський фонтан»
В.Барвінський. Думка. Гумореска. Колискова
Й.Брамс. 3 інтермеццо. 5 п'єс
І.С.Бах. Арія. Аріозо. Адажіо. Сиціліана
Бах-Гуно. Аве Марія
Ф.Е.Бах. Граве
Л.Боккеріні. Рондо
А.Василенко. Танець
К.Вількомірський. Поема
К.Вебер. Адажіо, Рондо
А.Вівальді. Адажіо

Є.Голубєв. Концертна арія
А.Глазунов. Пісня трубадура
А.Гедіке. Імпровізація
Г.Гендель. Арія. Ляргетто. Лярго (перекл. Г.Пеккера)
Р.Глієр. П'єси. Романс
К.Глюк. Мелодія
Е.Гранадос. Інтермеццо. Іспанські танці №1-2
Дж.Деплан. Інтрада
К.Дебюссі. Місячне сяйво. Менестрелі. Арабески
А.Дворжак. Рондо. Лісова тиша. Полонез. Спогад. Експромт. Фуріант (обр. О.Власова)
Є.Дога. Романс
Ж.Ібер. Маленький білий віслучок
М.Жербін. 3 п'єси для віолончелі і ф-но
А.Жовіле. Ноктюрн
А.Зноско-Боровський. Імпровізація та гумореска
М.Іполітов-Іванов. Романс
Д.Кабалевський. Рондо «Пам'яті Прокоф'єва»
З.Кодай. Адажіо
В.Косенко. Концертний етюд. 2 п'єси
Ф.Куперен. Пастораль
Г.Кассада. Танець зеленого диявола
М.Лисенко. Елегія «Сум»
Б.Лятошинський. Мелодія
В.А.Моцарт. Ляргетто
Ф.Мендельсон. Пісня без слів D-dur
Д.Поппер. Пряля. Полювання. Танець Ельфів
С.Прокоф'єв. Танець із балету «Попелюшка». Танець із балету «Ромео і Джульєтта» (обр. О.Власова). Вальс із балету «Кам'яна квітка» (обр. С.Кнушевицького)
С.Рахманінов. Вокаліз (пер. О.Брандукова). Прелюдія (перд. О.Брандукова, А.Власова). Елегія. Романс A-dur (обр. О.Власова). Романс Es-dur (пер. К.Мостраса. О.Власова). Мелодія (обр. Л.Матковського. О.Власова)
М.Раков. Поема. Гумореска. Вальс. Канцонетта. 9 п'єс
М.Равель. Павана. Хабанера. Малагуенья
М.Римський-Корсаков. «Політ джмеля» з опери «Казка про царя Салтана»
В.Сечкін. Легенда. Романс. Балада. Колискова. Етюд-картина «Супутник»
К.Сен-Санс. Алегро-апасіонато
Я.Степовий. Танок
Й.Сук. Мелодія (обр. О.Власова)
І.Сметана. Спогад. Полонез
Ж.Сенайє. Алегро-апасіонато
О.Скрябін. Прелюдія cis-moll (обр. О.Власова). тв..16, №1 Прелюдія (обр. О.Власова)
К.Стаміц. Адажіо, Алегро

П.Тортельє. 3 маленькі п'єси
М.де Фалья. Танець вогню
Д.Фрескобальді. Токката
Ф.Франкер. Сициліана та ригодон
Г.Форе. Елегія. Сициліана. Пробудження. Жалоба
П.Хіндеміт. Фантазія
С.Цинцадзе. Чонгурі. 5 п'єс
П.Чайковський. Пеццо каприччіозо. Ноктюрн (пед. В.Фітценгагена). Романс (пер.О.Власова). Роздум (обр. О.Власова). Мелодія
Шопен-Глазунов. 2 етюди
Ф.Шуберт. Аве Марія
Ф.Шопен. Хромантичний етюд. Ноктюрн. Вальси. Мазурки. Полонези
Р.Щедрін. «У наслідуванні Альбенісу». Кадриль із опери «Не тільки любов»
К.Шимановський. Пісня Роксани (пер. О.Власова)
Д.Шостакович. Адажіо. Вальс (пер. Л.Атовмяна)
А.Штогаренко. Жартівливий марш
Р.Шуман. Фантастичні п'єси. 5 п'єс у народному стилі. Адажіо і алегро
Ю.Щуровський. Танець-рондо

Орієнтовний репертуарний список з класу контрабасу

Твори великої форми

Й.Аберт. Концерт G-dur;
Р. Азархін. Сюїта для контрабасу соло
1) Чакона;
2) Тема з варіаціями;
3) Мелодія;
4) Прелюдія.
І.С.Бах. Сюїти для віолончелі соло, переклад професора Хоменка В.
І.Х. Бах. Концерт (в оригіналі для альту з оркестром)
А. Богатирьов. Концерт F-dur;
Д. Боттезіні. Концерт fis-moll;
Ж. Ванхаль. Концерт E-dur;
С. Верстовський. Варіації на дві російські теми, переклад Гертовича І.
А. Вівальді. Концерт a-moll (в оригіналі для скрипки з оркестром), переклад Ракова Л.М.
Д.Гейер. Концерт a-moll;
І. Гейзль. Концерт E-dur;
Й. Граб'є. Концерт G-dur;
Б. Дваріонас. Тема з варіаціями;
Д. Драгонетті. Концерт G-dur;
К. Діттерсдорф. Концерт E-dur;
В. Д'яченко. Концертіно;
К. Іванов. Концерт a-moll;
Г. Конюс. Концерт
С. Кусевицький. Концерт fis-moll;
Г. Ласка. Концерт;

Е. Мілка. Концерт;
А. Мойсль. Концерт a-moll;
В.А Моцарт. Концерт B-dur (в оригіналі для фагота з оркестром), переклад Хоменка В.
Г. Окань. Концерт D-dur для контрабасу з оркестром (переклад для контрабасу і фортепіано автора) Дніпро, 2006р.
Г. Окань. П'ять сюїт для контрабасу соло, Дніпро, 1997р.
1) Українська сюїта, ор.40, №1:
- Прелюдія;
- Інтермеццо;
- Хорал;
- Рондо.
2) Італійська сюїта, ор.40, №2:
- Прелюдія;
- Канцона;
- Імпровізація;
- Тарантелла.
3) Російська сюїта, ор.40, №3:
- Прелюдія;
- Романс;
- Скерцо;
- Рондо.
4) Польська сюїта, ор.40, №4:
- Прелюдія;
- Мазурка;
- Новелетта;
- Полонез.
5) Німецька сюїта, ор. 40, №5:
- Прелюдія;
- Медіатіон;
- Менует;
- Варіації.
Г. Окань Варіації для контрабасу і фортепіано на 2 теми із опери М.В.Лисенка «Наталка Полтавка».
А.Петров. Сюїта із балету «Сотворение мира», обр. Р.Азархіна.
- Тема рая;
- Бог и ангели;
- Скучающий Адам;
- Весёлая погоня;
- Ave maria;
- Сотворение мира.
В.Піхль. Концерт D-dur.
Ф.Сімандл. Концерт G-dur.
В.Співаковський. Варіації.
Е.Тубін. Концерт.

Ф.Фонтен. Концерт.
Г.Фріба. Сюїта в старовинному стилі.
Ф.Хертль. Концерт.
П.Чернонваненко. Концерт.
Е.Штейн. Концерт.
Е.Шпергер. Концерт.
Й.Шторх. Концерт.

Сонати

Ф.Абако. Соната a-moll.
А.Аріості. Сонати №2,4.
Л.Бетховен. Соната F-dur (в оригіналі для валторни).
І.Білло. Соната e-moll.
А.Богатирьов. Соната G-dur.
Б.Галуппі. Соната.
Г.Гендель. Соната g-moll.
Г.Екклс. Соната a-moll.
А.Журбін. Соната g-moll.
А.Журбін. Соната d-moll.
С.Магиденко. Соната.
В.А.Моцарт. Соната №4.
А.Наседкин. Соната a-moll.
Г.Литинский. Соната d-moll.
Г.Окань. Соната.
К.Сен-Санс. Соната c-moll.
Ж.Сенайе. Соната d-moll.
Ф.Фаркаш. Соната.
В.Де Феш. Соната.

Твори малої форми

П.Ангерер. Славлення.
В.Арутюнян. Експромт.
А.Богатирьов. Елегія ор.63, №1. Перекладення В.Хоменка.
Д.Боттезіні.
- Старий Робін Грей;
- Елегія;
- Мелодія;
- Тарантелла.
П.Владігеров. Ласка. Обробка Р.Азархіна.
В.Власов. Мелодія.
А.Вівальді. Адажіо.
І.Гертович. Романс.
Д.Гершвін\Р.Азархін. Сюїта із опери «Поргі і Біс»:
- колискова;
- пісня Сірини;
- танок та пісня;
- пісня Поргі;

- пісня Поргі (під банджо);
- молитва Сірини;
- фінал.

Д.Гершвін. Голуба рапсодія.
С.Глазунов. Іспанська серенада.
Г.Гольтерман. Ноктюрн.
Р.Глієр.

- прелюдія;
- скерцо;
- інтермецо;
- тарантела.

С.Джоплін. Актор естради.
К.Дільман. Інтродукція та Алегро.
М.Іполітов-Іванов. Романс, ор.19. Романс, ор.57.
В.Кац. Роздум.
В.Кирейко. Ескізи, переклад В.Білякова.
В.Косенко. Скерцино.
Д.Кривицький. Варіації на англійську тему.
С.Кусевицький.

- Анданте;
- мініатюрний вальс;
- сумна пісня;
- гумореска.

Ф.Ліст. Рапсодія №2, переклад для контрабасу и ф-но Г.Оканя.
М.Лисенко. Елегія, переклад В.Білякова.
Л.Левітова. Ноктюрн.
Ф.Мендельсон. Пісня без слів.
Ю.Мейтус. Алегро.
В.А.Моцарт. Менует.
В.Монті. Чардаш, переклад Г.Оканя.
Г.Окань.

- Романс;
- мелодія;
- тарантела;
- концертний етюд;
- варіації на тему Д.Шостаковича.

А.Олександров. Арія із «Класичної сюїти». Дифірамбічна канцона. ред..
Р.Азархіна.
С.Павленко. Три п'єси:

- 1) Скерцо;
- 2) Інтермецо;
- 3) Етюд.

Н.Паганіні. Кантабіле. Переклад для контрабасу і ф-но Г.Оканя.
Д.Поппер. Тарантела.
М.Понсе. Естреліта.

С.Прокоф'єв. Вальс із балету «Золушка». Переклад і редакція Р.Азархіна.
Мольба, із музики до кінофільму «Іван Грозний», переклад В.Білякова.
М.Раков. Романс.

І.Рафф. Тарантела.

С.Рахманінов. Маргаритки, переклад В.Білякова:

- мелодія;

- вокаліз;

- прелюдія;

- романс

М. Римський-Корсаков. Елегія.

«Політ джмеля» із опери «Казка про царя Салтана». Переклад Р.Азархіна.

А.Рубінштейн. Мелодія.

Ю.Свенсен. Романс. Переклад І.Гертовича.

К.Сен-Санс. Арія для контрабасу. Аллегро appassionато. Слон.

Ф.Сімандл. Дивертисмент. Редакція В.Білякова.

С.Скрябін. Етюд.

М.Сокуральський. Ларго.

П.Сокальський. Елегія.

Г.Форе. Елегія.

А.Хачатурян. Ноктюрн із музики до драми М.Лермонтова «Маскарад».

Переклад Р.Азархіна.

Н.Чайкін. Варіації на тему української народної пісні «Взяв би я бандуру».

Редакція В.Білякова.

П.Чайковський. Ноктюрн. Сентиментальний вальс. Скерцо. Переклад

Р.Азархіна.

3. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема контрольних заходів

	I курс	II курс	III курс	IV курс
Жовтень (початок)	Технічний залік	Технічний залік	Технічний залік	-
Жовтень (кінець)	-	Академконцерт (2 п'єси або соната)	Академконцерт (2 п'єси або соната)	Прослуховування (Поліфонія та п'єса)
Грудень	Екзамен (Старовинна соната або класичний концерт)	Екзамен (Велика форма)	Екзамен (Велика форма)	Прослуховування (Велика форма)
Лютий	Технічний залік	Технічний залік	Технічний залік	-
Березень	Академконцерт (2 п'єси)	Академконцерт (2 п'єси)	Академконцерт (2 п'єси)	Прослуховування програми
Травень	-	-	-	Державний іспит
Червень	Екзамен (Поліфонія, велика форма)	Екзамен (Поліфонія, велика форма)	Екзамен (Поліфонія, велика форма)	-

Система оцінювання Схема нарахування балів з I по VI семестр

	I семестр		II семестр		
Технічний залік	1 зміст. модуль академконцерт	2 модуль екзамен	Технічний залік	3 модуль академконцерт	4 модуль екзамен
Зарахування\ незарахування	100	100	Зарахування\ незарахування	100	100

Семестрова оцінка виводиться шляхом обчислення за допомогою середнього арифметичного першого та другого модулів. На контролі (2 та 4 модуль) допускаються ті студенти, які виконали умови технічного заліку.

Схема нарахування балів з VII по VIII семестр

VII семестр		VIII семестр	
1 модуль Прослуховування поліфонії та п'єса	2 модуль Прослуховування великої форми	3 модуль Прослуховування	4 модуль Атестація
100	100	100	100

Семестрова оцінка виводиться шляхом обчислення за допомогою середнього арифметичного першого та другого модулів. У 4 модулі – Державний іспит, оцінка ставиться державною комісією.

Максимальна кількість балів – 100, мінімальний прохідний бал – 60.

Методи оцінювання - усний, практичний метод емоційного сприйняття, метод аналізу інтерпретації музичного твору, композиційної цілісності, відчуття стилю та жанру, відповідності програмі, метод технічної відповідності.

Критерії оцінювання:

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

художньо-довершене, технічно-переконливе виконання програми згідно вимог навчальної дисципліни.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	82 – 89	B

виконання програми здобувачами на доброму професійному рівні без насичення процесу виконавства емоційною експресією.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	74 – 81	C

недостатнє розкриття художньо-образної змістовності у процесі виконання програми.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	66 – 73	D

виконання програми виявляє недостатнє знання нотного тексту й розуміння художньої ідеї твору.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	60 – 65	E

задовільне виконання програми, що виявляється у посередньому знанні нотного матеріалу, відсутності як часткових, так і генеральних кульмінацій у творах програми.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX

виконанню бракує знання музичного тексту та логіки побудування музичних фраз.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

здобувач не в змозі виконати твори обраної програми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90 – 100	A	5	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	4	добре	
74 – 81	C			
66 – 73	D	3	задовільно	
60 – 65	E			
35 – 59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна:

1. Бойкова, В. П. Зигфрид Пальм: знаменитый виолончелист о Новой музыке. *Научный вестник Московской консерватории*. 2010.
2. Бойкова, В. П. «Расширенные» техники игры на виолончели в XX веке: Опыт систематизации / В. П. Бойкова // *Научный вестник Московской консерватории*. 2012. № 4.
3. Гребнева І. В. Формування скрипкового стилю в Concerti grossi А. Кореллі : автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків, 2014.
4. Данченко Н. Специфіка комунікації у квартетній творчості французьких композиторів кінця XIX – першої половини XX століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2011.
5. Джеминиани Ф. Искусство игры на скрипке. Трактат о хорошем вкусе в музыке. Учебное пособие. 1-е изд СПб.: Планета музыки, 2016.
6. Єргієв І. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця XX – початку XXI століття : дис. ... д-ра мистецтвознавства. Одеса, 2016.
7. Жарков А. Тембр как фактор интонирования музыкального произведения. *Наук. вісн. нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2002. Вип. 21 : Музичний твір як процес.
8. Лучанко О. Жанр контрабасового концерту в музично-історичному процесі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеню канд. мистецтвознав.: спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво»; ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Львів, 2008.
9. Мужчиль В. С. Акустична структура інструментального звукоутворення в музиці XX століття: струнно-смичкова група : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2013.
10. Петухова, С. А. Ростропович, Мясковский, Прокофьев, Шостакович: виолончельное [Электронный ресурс]. *Искусство музыки: теория и история*. Электронное периодическое рецензируемое научное издание. 2013. №8
11. Раков Л.В., Вчитися, знати, вміти. Про виконавство та викладання гри на смичковому контрабасі. 2010.
12. Свободов, В. А. Из опыта одной дискуссии [о редакциях «Вариаций на тему рококо» П.И. Чайковского]. *Музыкальная академия*. 2009. № 2.
13. Сумарокова В. Історія українського віолончельного й контрабасового мистецтва в контексті європейського виконавства : [навчальний посібник] / В. Сумарокова. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2014.
14. Удовиченко Н. Особенности организации музыкального времени и его выразительные возможности. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти* : зб. наук. ст. Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2012. Вип. 36.
15. Утина А. Становление и развитие струнного квартета в украинской музыке. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*: зб. наук. ст. Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2012. Вип. 36.
16. Харнонкорт Н. Музыка як мова звуків. Суми : Собор, 2002.

Допоміжна:

17. Angermüller, R. Weigl, T. Hrdlicka-Reichenberger. *The New Grove dictionary of music and musicians* / ed. by S. Sadie. 2-nd ed.. London, 2001.
18. Antonio Stradivari [Electronic resource] // Cozio. Essential reference for fine instruments & bows. – New York : Tarisio Auctions, 2012.
19. Campbell, M. The great cellists. London : Robson Books, 2004.
20. Carpinteyro, E. Pedagogical Aspects in David Popper's Four Cello Concertos : Doctor of Musical Arts dis.; Univ. of Cincinnati. Cincinnati, 2007.
21. Gagnon, M.-E. The influence of the French cello school in North America : A Doctoral Essay (Doctor of Musical Arts dis.); Univ. of Miami. Coral Gables, 2005.
22. Gerber A. Critical success factors in cello training (a comparative study) : PhD Music (Performance Practice); Goldsmiths College ; Univ. of London. London, 2008.
23. Kennaway, G. W. Cello techniques and performing practices in the nineteenth and early twentieth centuries : Ph. D. dis.; Univ. of Leeds. Leeds, 2009.
24. Mstislav Rostropovich, Cellist and Conductor: "We carry out a divine service with our music" [Electronic resource] // Fidelio (Wien) / trans. by M. Wertz. 1999. Vol. VIII. № I. Washington : The Schiller Institute, 2001.
25. Piatigorsky, G. Cellist: The autobiography of Gregor Piatigorsky (1903-1976) : Ch. 29. [Electronic resource]. *Internet Cello Society*. 2011.
26. Raychev, E. D. The virtuoso cellist-composers from Luigi Boccherini to David Popper: a review of their lives and works : A Treatise ... of Doctor of Music; Florida State Univ. Tallahassee, 2003.
27. Shen, F.-Y. A Pedagogical and Analytic Comparison of Auguste Franchomme's Twelve Caprices, Op. 7 and Alfredo Piatti's Twelve Caprices, Op. 25 : Doctor of Musical Arts dis.; Univ. of Cincinnati. Cincinnati, 2009.
28. Strother, L. The Cello Suites of Bach and Britten: History, Form and Performance : A Thesis ... for the Degree of Bachelor of Arts; Wesleyan Univ. Middletown, 2011.
29. Venturini, A. M. The Dresden school of violoncello in the nineteenth century : Master of Musical Arts dis. / Adriana Marie Venturini ; Univ. of Central Florida. – Orlando, 2009.
30. Beethoven, L. Sonatas for Violoncello and Piano : Urtext / crit. B. Cooper, J. Del Mar. Kassel : Bärenreiter, 2004.

Розробник: О. О. Луценко

Гарант освітньої програми: С.В. Хананаєв